

külön. Ebben a formában mind a kétnyelvű oktatás nehézségével küszködő pedagógus, mind a magyarul nem tudó, de az otthoni foglalkozást vezetni hívatott édesanya helyzetét meg tudnók könnyíteni. E téma kapcsán merült fel a kétnyelvű népdalkiadványok szükségessége is, hogy azok a külföldiek, vegyes házasságok esetében a nem magyar házastársak, akik népdalaink szépségét, ízét szívesen élvezik, értsék is miről van bennük szó.

Igény merült fel arra, hogy a tankönyvekben közölt dalok hanglemezen vagy magnószalagon hozzáférhetőek legyenek. Ezzel a kottát nem ismerő nevelő vagy családfő helyzetét könnyítenék meg.

Eddig az általános értékelő megállapítások. Most a jövőre nézve néhány hosszabb távú, szervezeti jellegű javaslatot szeretnék elmondani, amelyek az eddigi tapasztalatok tanulságainak levonásaképpen születtek.

Maróti Gyula

A kulturális munkabizottság javaslatai

1. Javasoljuk, hogy a legközelebbi konferenciát — amikor majd erre sor kerül — még jobban a szakosodás elvei alapján rendezzük meg, lehetőség szerint elkerülve azokat a párhuzamosságokat, amelyek itt most elég gyakran előfordultak. (Egy példa: az I. számú bizottságban Békefi Antal első előadása hangzott el, ami elég sokakat érdekelt. Pontosan ugyanebben az időben a III. számú bizottságban Czine Mihály az irodalmi ismeretterjesztésről tartott előadást, ami tipikusan a (I. számú munkabizottság részvevőinek az érdeklődésére tartott volna számot. Egyszerre nyilván nem tudtak két helyen lenni.)

Ez a szakosodás azonban nem teszi feleslegessé, hogy például az egyesületi vezetők, újságírók, rádiósok, írók, költők stb. számára ezután is ne szerepeljen a programban néhány általános áttekintést adó előadás. A fő feladat mégis az legyen, hogy a szakmai munkát végző szakembereket segítsük gyakorlati munkájukban. Egyre növekvő mértékben kapjanak ezek összegezést az elmúlt időszak tapasztalatairól, és az időközben elkészült újabb kísérleti segédanyagok használhatóságát is vitassuk meg velük.

2. A nyelvi tankönyveket, amelyekről most ezen a konferencián vita folyt, kövessék a nyelvművelést segítő művészeti jellegű kiadványok. Olyan kiadványokra gondolunk, amelyek nem férnek be a jövőendő *Tájékoztató* egyes rovataiba, hanem önálló kiadást igényelnek. Gyűjteményes formában darabokat adnak közre, vagy módszertani, didaktikai, dramaturgiai jellegű útmutatásokat adnak.

3. Konkrét kérés a kétnyelvű oktatással küszködő pedagógusok részéről: Európában számos olyan tanulmányról tudnak, amelyek a kétnyelvű oktatás pszichológiai, szociológiai stb. vonatkozásaiban adnak alapos eligazítást. Kéri, hogy ezekből egynéhányat gyűjteményben adjunk kézbe a pedagógusoknak az oktatás megkönnyítésére.

4. A két konferencia között — a táncosokéhoz hasonló — szakkurzusok rendezése lenne kívánatos néhány ág szakemberei számára. Eddig három szakágban vetődött fel: a klubvezetőknek, irodalmi, színjátszó együttesek vezetőinek és ének- és zenekari vezetőknek. A klubvezetőknek oly módon, hogy egyben műsorszerkesztést, dramaturgiai és szcenikai ismereteket sajátíthassanak el, korosztályra bontott tematikával. Az irodalmi és színjátszó rendezőknek, dramaturgoknak az amatőr csoportok vezetésére való alapvető felkészítést és az irodalmi ismeretterjesztés módszertanát adhatnánk ez alatt a két hét alatt. Énekarvezetők, hangszeres együttesek vezetőinek ugyancsak sok mondanivalónk lenne. Többek közt a zenés műsorok szerkesztésének elveit is megismertethetnők, amelyek nem azonosak az egyéb műsorokéval. A zenei ismeretterjesztés legfontosabb didaktikai elvei is hasznosan szolgálhatnák a kinti nevelő munkáját.

Ezeket a kurzusokat általában nyárra javasoljuk tenni. Szükséges lenne azonban figyelembe venni olyan földrészek igényeit, mint Ausztrália, ahol december és február között van a szünet. Ha sok a jelentkező, akkor talán lehetne abban az időpontban külön oktatást beiktatni számukra.

5. Kéri a munkabizottság az Anyanyelvi Konferencia Védnökségét, hogy külföldön is vállaljon közvetítő szerepet a jól dolgozó és a tanácsadásra szoruló egyesületek vagy nyelvtanfolyamok, művészeti együttesek vezetői között. Ne bízsa ezt az öntevékenységre, mert abból eddig ilyen vonatkozásban nem sok született. Olyan módszerre gondolnánk, hogy egy-egy jól működő egyesület székhelyén bemutatókat lehetne előkészíteni. A környékről oda lehetne vinni azoknak az egyesületeknek a szakembereit, akik abban a témában segítségre szorulnak. Ezeket a bemutatókat alkalmasint fel lehetne használni tapasztalatcserére, megbeszélésekre és bizonyos kísérleti anyagok megvitatására is.

Ilyen formában talán mérhetőbb lenne, hogy ki hogyan kamatoztatja otthon azokat a tapasztalatokat, ismereteket, amelyeket egy-egy ilyen konferencián vagy az általunk szervezett tanfolyamokon szerzett.

Beszámoló a III. számú (tudományos) munkabizottság munkájáról

A másik két munkabizottsághoz hasonlóan a III. számú munkabizottság is megvitatta az elmúlt napokban végzett közös munkát, s ezt a beszámolót,